

Docentenhandleiding

‘Het verhaal van de regio’

Museumeducatie project

Museumhaven Zeeland in Zierikzee

1. Het verhaal van de regio

In deze docentenhandleiding wordt kort het kader geschetst waartoe dit project gemaakt is. Het verhaal van de regio heeft betrekking op de eilanden Schouwen-Duiveland en Tholen: wat is er in het verleden in de omgeving gebeurd, wat kun je daar nog in het landschap van zien, is er een museum in de nabijheid en wat is daar te zien of met andere woorden: “Wat is het verhaal van de regio?”. Voor 8 musea op de genoemde eilanden zijn vergelijkbare projecten voor de hoogste klassen in het basisonderwijs gemaakt (groep 7 en 8). Deze projecten hebben een uitwerking gekregen in de vorm van drie lessen met een webquest. Een webquest is een onderzoeksopdracht op het internet. Een onderzoek, dat in bepaalde banen geleid wordt door de onderwerpkeuze en het aangeven van bepaalde websites. Dit om te voorkomen dat leerlingen de weg kwijt raken in een lawine van informatie. Een combinatie met een bezoek aan een museum maakt het tot een museum webquest, omdat de gegevens ook voor een belangrijk deel in het museum te vinden zijn. De opdrachten op de webquest zijn allemaal verschillend van aard. De webquest is te vinden op www.museumhavenzeeland.nl

Het project bestaat uit drie lessen:

1. De voorbereidende les op school, met een bezoek van een gastdocent, waarin een museumvoorwerp centraal staat en een oriëntatie op de webquest
2. Een bezoek aan de Museumhaven Zeeland in Zierikzee
3. Een les om het museumbezoek te verwerken tot een krantenartikel met eventueel een foto (of tekening) voor ‘AandeKrant’ en het maken van een gezamenlijke krant, de eindopdracht van dit project. De leerlingen kunnen zelf een naam voor de krant zoeken.

Belangrijk onderdeel van het project is dus een bezoek aan het museum. Bij deze webquest is dat een bezoek aan Museumhaven Zeeland in Zierikzee.

Museumhaven Zeeland in Zierikzee is een museum dat gevestigd is in een monumentaal pand, de Stads- en Commerciewerf. Dit pand ligt aan de Vissersdijk en was vroeger eigendom van rederij Crane. In dat pand is vroeger onder andere het VOC-schip de Roompot gebouwd. Daarnaast heeft het museum een buitenlocatie – de Oude Haven -, de oude Middeleeuwse haven, op enkele honderden meters van het museum. Hier ligt een vloot van schepen.

Een ander belangrijk onderdeel van het project is het maken van de krant in de derde les. De leerlingen worden met behulp van de webquest voorbereid op een bijdrage leveren aan deze krant. Deze krant is een gezamenlijk product van de hele klas.

2. Het project: leerlingen krijgen een rol

In dit project worden leerlingen in de eerste les door een gastdocent voorbereid op hun museumbezoek. Deze gastdocent neemt één of meerdere voorwerpen, waar een verhaal aan vastzit, uit het museum mee om de kinderen voor het museum te interesseren. In de tweede (en de derde) les nemen leerlingen de rol aan van ‘regioverslaggevers’. Dit zijn journalisten, die verslag doen van gebeurtenissen die in een bepaalde regio hebben plaatsgevonden, of van wat zij in die regio zien of meemaken. Regioverslaggevers bij kranten of de regionale omroep (of welk nieuwsmedium ook) houden zich natuurlijk vooral bezig met regionaal en lokaal nieuws. Dat is ook één van de redenen waarom de Provinciaal Zeeuwse Courant (PZC) nog steeds bestaat en andere regionale kranten zoals de Wereldregio krant of de Eendrachtbode (voor Tholen en Sint-Philipsland). Inwoners van Zeeland en de afzonderlijke eilanden, hebben er behoefte aan om te weten wat er in hun regio gebeurt en in de regionale kranten staat het nieuws over Zeeland en de afzonderlijke regio's/eilanden, zoals Schouwen-Duiveland en Tholen en Sint-Philipsland. Voor dit project is gekozen voor een samenwerking met een regionale krant op Schouwen-Duiveland: de Wereldregio krant. Deze krant heeft het nieuws van Schouwen-Duiveland centraal staan.

Voor dit project zijn de leerlingen natuurlijk vooral verslaggevers die verslag doen van hun informatiezoektocht op het web en hun bezoek aan het museum. Ook kan een groepje de medewerkers van het museum interviewen of toevallige bezoekers, of hun medeleerlingen. Veel kan en mag, als het maar artikelen voor hun eigen krant oplevert. De eindopdracht in de derde les heeft immers betrekking op het schrijven van artikelen en het gezamenlijk maken van een krant. Dit gebeurt via de website www.aandekrant.nl

Voorbereiden: Regioverslaggevers bedenken ook altijd vragen als ze ergens naar toe gaan. Na het bezoek van de gastdocent in de eerste les, kunnen de leerlingen worden voorbereid op het bezoek aan Museumhaven Zeeland door gezamenlijk als klas drie vragen te bedenken die ze kunnen stellen aan de begeleider in het museum. Deze vragen kunnen betrekking hebben op de les van de gastdocent of andere onderwerpen die ze interessant vinden of vragen die te maken hebben met hun opdrachten vanuit de webquest. De drie vragen kunnen van tevoren worden doorgemailed aan het museum, zodat de museummedewerker hierop voorbereid is. Uiteraard nemen verslaggevers altijd pen en papier mee en de fotograaf zijn camera.

3. De lessen

Les 1: De voorbereidende les: Een 'Deskundige' in de klas en de webquest opdracht

De drie lessen zijn opgebouwd rond het thema 'Het verhaal van de regio' en in dit geval de Museumhaven Zeeland in Zierikzee.

Een onderdeel van deze lessenreeks is het uitnodigen van een gastdocent ter voorbereiding op het bezoek aan de Museumhaven Zeeland. Indien er contact wordt opgenomen met Museumhaven Zeeland, kan er een afspraak gemaakt worden voor een bezoek door de gastdocent aan de school én tegelijkertijd een afspraak gemaakt worden voor het bezoek aan het museum.

- Door het bezoek van een gastdocent krijgen leerlingen een historisch verhaal te horen. De gastdocent heeft tevens één of meerdere voorwerpen bij zich waar dat verhaal aan vastzit.

De museum webquest

Leerlingen moeten ter voorbereiding op het bezoek aan Museumhaven Zeeland de opdrachten van de museum webquest bekijken. Deze opdrachten kunnen ze maken in groepjes van 3, 4 of 5 leerlingen, afhankelijk van de grootte van de klas. Docenten zorgen ervoor, dat er in elk groepje iemand zit die de leiding neemt bij het schrijven van het verslag/artikel, dat uiteindelijk een plaats krijgt in de krant.

De bronnen, die de leerlingen nodig hebben om hun onderzoeksopdrachten uit te voeren, zijn te vinden bij de eerste opdracht van de webquest. Deze eerste opdracht moet gedaan zijn, voordat de leerlingen naar het museum gaan (in de tweede les). De opdrachten zijn verschillend van aard en verschillend van niveau, zodat er voor elk wat wils is.

Het is de bedoeling dat de leerlingen in de derde les (de verwerkingsles) verslag doen van hun werk als regioverslaggevers of onderzoeksjournalist. In de opdrachten van de museum webquest staat duidelijk aangegeven dat de leerlingen **na het museumbezoek** het artikel/verslag gaan maken. Alle artikelen/verslagen krijgen uiteindelijk de vorm van een echte Wereldregiokrant, die speciaal voor de projecten met de musea op Schouwen-Duiveland en Tholen is ontworpen. Die krant is dus het gezamenlijke eindverslag van dit project, maar ook een tastbaar iets dat leerlingen kunnen bewaren als herinnering.

Eén groepje leerlingen krijgt de opdracht om een sfeerverslag te maken van het museumbezoek (groep 6). Deze verslaggevers maken én een sfeerartikel waarin quotes van museummedewerkers, bezoekers en/of klasgenoten opgenomen kunnen worden én foto's die een sfeerimpressie van het bezoek geven.

Daarnaast wordt in sommige groepjes ook gevraagd om een foto te nemen die onderdeel is van de opdracht. Uiteraard is hierbij dus een fotocamera nodig. Vraag aan de leerlingen of er iemand is die een camera thuis heeft en daar mee mag en kan fotograferen. Ook met mobiele telefoons kunnen tegenwoordig foto's gemaakt worden. Bij zowel de fotocamera als de mobiele telefoon is aandacht nodig voor de pixels/dpi's zodat de foto's straks in de krant goed zichtbaar zijn.

Eveneens zouden er één of twee leerlingen aangewezen kunnen worden om de (eind)redactie van de krant ter hand te nemen. Zij zijn verantwoordelijk voor het verzamelen van de artikelen, verslagen en foto's en ontwikkelen kennis over het inlezen van de gegevens voor de krant.

De onderwerpen voor de Museum webquest zijn:

groep 1: Zierikzee: havens en handel in vroeger tijden

groep 2: Museumhaven Zeeland in Zierikzee

groep 3: Scheepsbouw als ambacht, toen en nu

groep 4: Wat voor schip is dat?

groep 5: Het verleden ligt op straat

groep 6: Sfeerverslaggeving: het bezoek aan het museum

Les 2: Het bezoek aan Museumhaven Zeeland

In de tweede les wordt Museumhaven Zeeland bezocht. De gastdocent of een andere museummedewerker ontvangt de klas en geeft een korte rondleiding door het museum. Na deze rondleiding gaat elk groepje zelf op onderzoek uit in het museum. De opdrachten van de webquest zijn de leidraad voor hun onderzoek.

Les 3: Maak je eigen krant

In de les na het museumbezoek werkt elk groepje zijn aantekeningen uit, zodat er artikelen en foto's komen die een plaats krijgen in de krant.

Voor het maken van de krant gaan de leerlingen naar www.aandekrant.nl

Op eenvoudige wijze kunnen zowel de artikelen als de foto's in dit format worden ingelezen. Om het geheel zo realistisch mogelijk te maken, kunnen zaken als de datum en het weer worden aangepast aan de dagelijkse werkelijkheid, zodat de krant geprint en bewaard kan worden. Ook de namen van de leerlingen kunnen ingevoerd worden.